

เรื่องของน้ำกับ นักการเมืองอุดร และ นักวิชาการอุดร

ตลอดปี พ.ศ. 2555 ผู้คนในสังคมพูดกันแต่เรื่อง น้ำท่วม ๆ ทั้ง ๆ ที่ยังไม่ปรากฏสถานการณ์ใดๆ ที่สื่อแว่วให้เห็นว่า จะเกิดน้ำท่วมหนักหนาสาหัสเหมือนมหาอุทกภัยในปี พ.ศ. 2554 ที่ผ่านมา เพราะทั้งปริมาณน้ำฝนและปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำของเขื่อนขนาดใหญ่และขนาดกลางล้วนมีปริมาณต่ำกว่าปีที่แล้วมาทั้งสิ้น

ในช่วงเดือนกรกฎาคมและสิงหาคม ที่ผ่านมา ยังปรากฏฝนทิ้งช่วงในหลายพื้นที่อีกด้วย และด้วยเหตุนี้ทำให้มีนักการเมืองอุดรและนักวิชาการอุดรออกมาให้ข่าวรับรองว่า จะไม่เกิดน้ำท่วมหนักเหมือนปีที่ผ่านมา ด้วยการยกตัวเลขปริมาณน้ำปีนี้ว่าน้อยกว่าปีที่แล้วมาเป็นสิบบ้าง เก้า ซ้ำยังมีใจในการบริหารจัดการน้ำถึงขนาดกล่าวว่า จะต้องมีการเข้ามามีส่วนร่วมจึงจะสามารถทำให้เกิดน้ำท่วมได้เหมือนปีที่แล้ว

แม้โดยพื้นฐานด้านความเชื่อถือคำพูดของนักการเมืองทั่ว ๆ ไปก็ต่ำอยู่แล้ว ยิ่งออกมาพูดในลักษณะนี้ ยิ่งนำดูถูกในสติปัญญาและความสามารถยิ่งขึ้นไปอีก และที่สำคัญยังมีนักวิชาการบางท่านออกมาพูดชี้หน้าหรือพูดให้ท้ายก็ไม่ทราบได้อีก ความน่าเชื่อถือต่อนักวิชาการก็เลยพลอยตกต่ำลงไปด้วย เพราะสิ่งที่พูดสิ่งที่ยืนยันนั้นแทบไม่น่าเชื่อถือตามหลักวิชาการเลย จึงทำให้เกิดข้อสงสัยว่า นักวิชาการที่ออกมาพูดเช่นนี้มีความรอบรู้เรื่องน้ำดีพอหรือไม่ โดยเฉพาะความรู้ด้านอุตุนิยมวิทยา (Meteorology) และด้านอุทกวิทยา (Hydrology) และที่สำคัญที่สุดคือ มีความเข้าใจต่อการบูรณาการของทั้งสองวิชานี้ด้วยหรือไม่ หรือเคยเรียนวิชาอุทกอุตุนิยมวิทยา (Hydrometeorology) มาบ้างหรือเปล่า

หากไม่เคยก็ขอเรียนให้ทราบว่า พวกท่านล้ำเส้นทางวิชาการมากเกินไปแล้ว

ถึงตรงนี้ก็อยากจะทำความเข้าใจตามหลักวิชาการเกี่ยวกับเรื่องน้ำให้กับทุกคนที่พร้อมจะเปิดใจรับรู้ความเป็นจริง ดังนี้

ประการแรก ต้องทำความเข้าใจในเรื่องต้นก่อนว่า น้ำท่วมไม่ใช่อุทกภัยเสมอไป เพราะอุทกภัยคือ ภัยที่เกิดจากน้ำท่วม หากน้ำท่วมตามปกติในพื้นที่รับน้ำธรรมชาติย่อมไม่เกิดภัยใดๆ หากไม่มีใครบุกรุกเข้าไปทำกิจกรรมอะไรในพื้นที่นั้นๆ น้ำท่วมในพื้นที่ที่เคยท่วมจึงไม่ใช่เรื่องแปลกอะไร (ถ้าไม่ท่วมนั่นล่ะแปลก) แต่ถ้าหากน้ำท่วมสูงกว่าปกติหรือท่วมเร็วกว่าปกติ น้ำก็จะเข้าท่วมในพื้นที่ที่ไม่เคยท่วมมาก่อนด้วย ความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินก็จะเกิดขึ้น และนี่ก็คือ อุทกภัยจริงๆ

สำหรับพื้นที่ที่โดนน้ำท่วมแล้วในปีนี้ ส่วนใหญ่ก็เป็นเหตุการณ์น้ำท่วมปกติของทุกๆ ปีอยู่แล้ว โดยเฉพาะพื้นที่ทางตอนล่างของกลุ่มน้ำยม ทั้ง จ.แพร่ พิจิตร พิษณุโลก และสุโขทัย รวมไปถึง จ.นครสวรรค์ และ พระนครศรีอยุธยา แต่สิ่งที่น่าวิตกยิ่งกว่าสำหรับอนาคตก็คือ การเกิดน้ำท่วมในพื้นที่ที่ไม่เคยเกิดและไม่ควรเกิด ซึ่งกรณีนี้จะสร้างความ

6 ปริมาณน้ำไม่ใช่สาเหตุหลักของน้ำท่วมและอุทกภัยเสมอไป ปริมาณน้ำมากอาจไม่ทำให้เกิดน้ำท่วมก็ได้ แต่ปริมาณน้ำน้อยก็อาจทำให้เกิดน้ำท่วมได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอัตราการไหลของน้ำสูงสุด (Peak Flow) เป็นสำคัญ เช่น กรณีในปีที่แมมีน้ำมาก แต่เป็นน้ำที่เกิดจากการกระจายของฝนที่สม่ำเสมอ (ทั้งเวลาและพื้นที่) อัตราการไหลสูงสุดของน้ำในลำน้ำก็อาจไม่สูงมากจนล้นฝั่งเป็นน้ำท่วมได้ เพียงแต่น้ำเต็มฝั่งตลอดเวลา ๑

เสียหายได้มากกว่าการเกิดน้ำท่วมในพื้นที่ที่ท่วมซ้ำซากเป็นอันมาก กรณีนี้จะเห็นได้ว่า สิ่งที่นักการเมืองพูด บางครั้งก็เป็นแค่คำพูดไม่ใช่อุทกภัยที่แท้จริง

ประการที่สอง ปริมาณน้ำไม่ใช่สาเหตุหลักของน้ำท่วมและอุทกภัยเสมอไป ปริมาณน้ำมากอาจไม่ทำให้เกิดน้ำท่วมก็ได้ แต่ปริมาณน้ำน้อยก็อาจทำให้เกิดน้ำท่วมได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอัตราการไหลของน้ำสูงสุด (Peak Flow) เป็นสำคัญ เช่น กรณีในปีที่แมมีน้ำมาก แต่เป็นน้ำที่เกิดจากการกระจายของฝนที่สม่ำเสมอ (ทั้งเวลาและพื้นที่) อัตราการไหลสูงสุดของน้ำในลำน้ำก็อาจไม่สูงมากจนล้นฝั่งเป็นน้ำท่วมได้ เพียงแต่น้ำเต็มฝั่งตลอดเวลา ส่วนในปีที่แมมีน้ำน้อย แต่ถ้าเป็นน้ำที่เกิดจากการกระจุกตัวของฝน อัตราการไหลของน้ำสูงสุดที่เกิดจากฝนตกแต่ละครั้งก็อาจสูงพอที่จะทำให้เกิดน้ำล้นฝั่งเป็นน้ำท่วมได้เป็นระยะๆ กรณีนี้ชี้ให้เห็นว่า ผู้พูดไม่ได้เข้าใจอะไรลึกซึ้งด้านอุทกศาสตร์ สมควรกลับไป

แนวหน้า

Naew Na
Circulation: 600,000
Ad Rate: 750

Section: First Section/ความเห็น

วันที่: จันทร์ 24 กันยายน 2555

ปีที่: 33

ฉบับที่: 11487

หน้า: 5(ล่างขวา)

Col.Inch: 109.25 Ad Value: 81,937.50

PRValue (x3): 245,812.50

ศิลปิน: ชาว-ดำ

หัวข้อข่าว: เรื่องของน้ำกับ น้กการเมืองอวดรู้ และ น้กวิชาการศึกษา

อ่านคำรอาททศาสตร์ให้เข้าใจเสียก่อน

ประการที่สาม พายุหมุนเขตร้อน (ทั้งพายุดีเปรสชัน ไชนร้อน และไต้ฝุ่น) ไม่เคยเข้าประเทศไทยได้มากถึง 10 ลูก แต่เคยเข้ามาได้สูงสุดในประวัติศาสตร์แค่ 9 ลูก ในปี พ.ศ. 2507 และ 2508 ทำให้ประเทศไทยในสองปีดังกล่าวมีน้ำมาก แต่กลับเกิดปัญหาน้ำท่วมไม่รุนแรงเท่าปี พ.ศ. 2526 ที่มีพายุเข้าประเทศไทยได้ 5 ลูก และ พ.ศ. 2538 ที่มีพายุเข้าถึงประเทศไทยได้เพียงลูกเดียว

เช่นเดียวกับเมื่อปีที่แล้ว ที่มีพายุเข้าถึงประเทศไทย เพียงแค่ลูกเดียวคือ พายุโนคเตน(Nock-ten) ส่วนพายุไหหมา (Haima) และพายุไห่ถาง(Haitang) ก็แค่เฉียดๆ เข้ามาเท่านั้น แต่กลับทำให้เกิดมหาอุทกภัยร้ายแรงเป็นประวัติศาสตร์ ของประเทศไทย และนี่คือข้อเท็จจริงที่บ่งบอกว่า น้กการเมืองและ น้กวิชาการที่ให้อวดอ้างว่าเชื่อถือไม่ได้ หากในเดือนตุลาคมนี้ มีพายุเข้ามาได้สัก 2-3 ลูกติดๆ กัน มหาอุทกภัยอย่างปีที่แล้ว ก็เกิดขึ้นได้อีกอย่างแน่นอน และถ้าเกิดเหตุการณ์เช่นที่ว่านี้ ขึ้นจริงๆ เชื่อว่าน้กการเมืองและน้กวิชาการที่ให้อวดอ้างทางแก้ตัวแบบน้ำขุ่นๆ ไปอีกอย่างไม่ต้องสงสัย เหมือนกรณี น้ำท่วมสุโขทัย สองรอบสามรอบนั่นเอง กรณีนี้ชี้ให้เห็นว่า ผู้พูดไม่ได้เข้าใจอะไรเกี่ยวกับลมฟ้าอากาศมากนัก เห็นควรกลับไปอ่านตำราด้านอุตุนิยมวิทยา และศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลให้มากกว่านี้

เท่าที่ยกเหตุผลมาแสดงทั้งหมดนี้ไม่ได้มุ่งสร้างความ ตื่นตระหนกให้กับประชาชน แต่อยากให้นักการเมืองที่ชอบ อวดรู้และน้กวิชาการหลายๆ ท่านที่ชอบอวดเก่งเพลๆ การให้ ข่าวที่คลาดเคลื่อนจากหลักการทางวิชาการต่อประชาชน เพราะ จะทำให้ประชาชนมีความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง และต้องไม่ลืมว่า ประเทศนี้ยังมีน้กวิชาการที่มีความรู้มีความ เข้าใจอีกไม่น้อยที่เฝ้าดูอยู่ แต่เขาเหล่านั้นถูกน้กการเมืองมอง

ข้ามหัวไปเพราะไม่ยอมรับแนวทางที่ฉ้อฉลของการเมือง และ ส่วนหนึ่งก็ไม่อยากเปลืองตัวเสนอหน้า มาเป็นเครื่องมือให้ น้กการเมืองที่หาดีๆ ยาก แต่อย่างไรก็ดี พวกเขาเหล่านี้คงจะ ไม่ทอดทิ้งประชาชนและประเทศชาติ พวกเขาจึงคอยให้ความ เห็นและคำชี้แนะดี ๆ ที่น้กการเมืองต้องคอยรับฟังด้วยความ เคารพในหลักวิชาการ

ขณะนี้ (ปลายเดือนกันยายน) เป็นที่น่าดีใจว่า ร่องฝน หรือร่องมรสุมที่พาดผ่านประเทศไทยกำลังเคลื่อนตัวลงมาทาง ภาคกลางแล้ว ขณะที่พายุหมุนเขตร้อนลูกที่ 16 ซึ่งควรเคลื่อนตัว มาทางเวียดนาม ซึ่งจะมีผลกระทบต่อประเทศไทย กลับเคลื่อนตัว ที่ขึ้นไปทางเหนือสู่คาบสมุทรมลายู ความเสี่ยงต่อฝนตกหนัก และน้ำท่วมก็ลดลงทุกขณะ แต่ถึงอย่างไรก็ตามคงไม่อาจไว้วางใจ ได้ร้อยเปอร์เซ็นต์จนกว่าจะผ่านพ้นเดือนตุลาคมไปแล้ว เพราะจาก ข้อมูลตามสถิติของกรมอุตุนิยมวิทยา เดือนตุลาคมจัดเป็นช่วง เวลาที่มีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนเข้าถึงประเทศไทยได้มากที่สุด ดังนั้น จึงต้องคอยติดตามเรื่องนี้ด้วยความไม่ประมาท

สำหรับสิ่งที่น่าเป็นห่วงอีกประการหนึ่งก็คือ ถ้าไม่มี พายุเคลื่อนตัวเข้ามาในช่วงเดือนตุลาคมนี้ อ่างเก็บน้ำของ เขื่อนขนาดใหญ่ในภาคเหนือ ทั้งเขื่อนภูมิพลและเขื่อน สิริกิติ์อาจเก็บกักน้ำไว้ได้น้อยกว่าทุกๆ ปี ซึ่งจะทำให้เกิดการ ขาดแคลนน้ำสำหรับทำนาปรังในช่วงต้นปีหน้า ดังนั้นจึงต้อง คอยติดตามว่า ฤดูเพาะปลูกปี พ.ศ. 2555-2556 นี้ จะต้อง ลดพื้นที่ทำนาปรังลงกี่ล้านไร่ และน้กการเมืองอวดรู้กับน้กวิชาการ อวดเก่งจะแก้ตัวหรือโทษดินฟ้าอากาศอย่างไรอีก

ผศ.สุพจน์ เอียงบุญชู

คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้